

NOTAT

21-02-2025

EMN-2023-00875

1755161

Thea Gade-Rasmussen

Danske Regioners hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge

Danske Regioner har den 23. januar 2025 modtaget høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge (Mere risikobaseret socialtilsyn, regelforenklinger m.v.) fra Social- og Boligministeriet.

Der tages forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 13. marts 2025.

Indledende skal det fremhæves, at socialtilsynet løser en vigtig opgave med at kontrollere, at den nødvendige kvalitet er til stede i de sociale tilbud. Samtidig bidrager socialtilsynet gennem dialog til udvikling af kvaliteten i tilbuddene. Danske Regioner værdsætter værdien af socialtilsynets eksterne blik på tilbuddenes praksis, og socialtilsynet betragtes som en vigtig samarbejdspartner ift. opgaven med at sikre borgerne den rette kvalitet og udviklingen heraf.

Danske Regioner støtter intentionen om at effektivisere socialtilsynet mhp. en reduktion af udgifterne således, at ressourcerne i tilbuddene kan bruges på borgernære opgaver. Der er ved effektivisering af socialtilsynet en risiko for forskydning af tilsynstryk til andre områder. Eksempelvis ved at der sker en intensivering af det personrettede tilsyn, whistleblowerordningen, løbende dataindsamlinger til risikovurderinger og driftsherrernes eget ledelsestilsyn.

Effektiviseringen af socialtilsynet bør ske på en måde, så der værnes om den udviklingsorienterede dialog. Det er væsentligt, at socialtilsynet forsat spiller en rolle i forhold til udvikling og kontrol. Hvis socialtilsynet udelukkende fremadrettet vil anvende uanmeldte tilsyn, vil det begrænse mulighederne for dialog. En god balance mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg vil kunne understøtte både udvikling og kontrol. Danske Regioner anbefaler, at socialtilsynene ud fra et fagligt skøn - og som en del af socialtilsynets risikovurdering -

vurderer, om der er behov for et anmeldt eller et uanmeldt besøg. Et reduceret tilsynstryk opnås ikke alene gennem brugen af uanmeldte fremfor anmeldte besøg. Det er i stedet nødvendigt at effektivisere processerne i forbindelse med tilsynsbesøg mhp. at begrænse dataindberetninger og skriftlige redegørelser. Meget af dette kan med fordel erstattes af mere dialog.

Danske Regioner bakker op om, at der indføres en risikomodel og at ressourcerne koncentrerer på de tilbud, hvor der er størst behov. Det kan dog medføre, at specialiserede tilbud til særligt sårbare borgere udtages oftere til tilsyn. Disse tilbud vil således ikke opleve et reduceret tilsynstryk. Der bør i den forbindelse være opmærksomhed på ikke at stigmatisere de tilbud, som tager sig af særligt sårbare borgere, hvor der kan være øget behov for tilsynsbesøg. Samtidig bør det præciseres i lovgivningen, hvordan udgifterne ifm. en høj tilsynsintensitet skal dækkes. Hvis finansieringen bliver aktivitetsbaseret, vil det blive fordyrende for tilbud med en høj tilsynsintensitet. Det er vigtigt med tydelighed omkring dette, således at taksten kan tilpasses herefter.

Indførelsen af en mere overordnet kvalitetsmodel betyder, at det bliver mere uigennemskueligt for tilbuddene, hvordan kvaliteten vurderes – og at der er øget risiko for uensartethed mellem socialtilsynene. Med en binær score får tilbuddene ikke længere en pejling på, hvor kvaliteten ligger på en skala fra høj til lav, og uden indikatorer vil det ikke længere være tydeligt, hvad der skal til for at opfylde et kvalitetskriterium. Med en reduktion af kvalitetsmodellen er det vigtigt, at den følges op af 1) en god dialog mellem tilbud og tilsynsførende om eventuelle udviklingsområder, 2) målrettede rapporter som tydeligt beskriver, hvad der skal til for at opretholde godkendelsen, samt 3) en tydelig lovgivningsmæssig ramme og eventuelle tværgående redskaber eller monitorerings-systemer, som understøtter en ensartet vurdering på tværs af socialtilsynene.

Der er behov for at præcisere sanktioner og processer ved manglende opfyldelse af kvalitetskriterier. Det er uklart, hvilke sanktioner og processer tilbuddene fremover kan forvente ved manglende opfyldelse af kvalitetskriterier. Nuværende ordlyd i forarbejderne kan læses således, at ét ikke-opfyldt kriterium per automatik vil medføre, at tilbuddet mister sin godkendelse.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner